

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2021 województwo wielkopolskie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	13 maja 2021 r. – poziom podstawowy 19 maja 2021 r. – poziom rozszerzony
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	17 września 2021 r.

Opracowanie

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Dorota Mierzejewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Hanna Florczak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Opracowanie dla województwa wielkopolskiego**Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu**

Krystyna Dziamska

Anna Sperling

Michał Pawlak

Andrzej Popiół

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Język włoski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2020/2021 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		4
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	3
	z techników	1
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	3
	ze szkół publicznych	4
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	2
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	3
	z dysleksją rozwojową	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		13 maja 2021 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		4	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1 Zespół Krajowy	
Liczba egzaminatorów*		1	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	4	-	-	-	-	55	-	-
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	3	-	-	-	-	61	-	-
z techników	1	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	3	-	-	-	-	63	-	-
z dysleksją rozwojową	1	-	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	50
1.2.			50
1.3.			50
1.4.			50
1.5.			100
2.1.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	25
2.2.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	50
2.3.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	50
2.4.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	75
3.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	50
3.2.			75
3.3.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	50
3.4.			79
3.5.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	75
3.6.			25

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	75
4.2.			50
4.3.			75
4.4.			50
5.1.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	75
5.2.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	75
5.3.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	50
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	50
6.2.			50
6.3.			50
6.4.			75
6.5.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	25
7.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	25
7.2.			25
7.3.			75

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	75
8.2.			75
8.3.			50
8.4.			50
8.5.			75
9.1.			50
9.2.			75
9.3.			50
9.4.			25
9.5.			75

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	5.1) Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.	treść	44
		5.2) Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je.		
		5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości.	spójność	63
		7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia. 7.4) Zdający proponuje [...].		
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	50
			poprawność środków językowych	38

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2020/2021 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		12
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	12
	z techników	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół publicznych	12
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	8
	mężczyźni	4

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	ogółem	0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		19 maja 2021 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		8	
Liczba zespołów egzaminatorów*		1 Zespół Krajowy	
Liczba egzaminatorów*		1	
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	12	-	-	-	-	64	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	12	-	-	-	-	64	-
z techników	0	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Rozumienie ze słuchu

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne 2021		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi ustne [...] o różnorodnej formie i długości, w różnych warunkach odbioru [...].</i>	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	92
1.2.		2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	92
1.3.		2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	75
2.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
2.2.			67
2.3.			92
2.4.			83
3.1.			2.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.
3.2.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
3.3.			58
3.4.			67
3.5.			92

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie wypowiedzi [...] pisemne o różnorodnej formie i długości [...].</i>	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
4.2.			83
4.3.			67
4.4.			58
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	75
5.2.			67
5.3.			58
5.4.			83
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	75
6.2.			58
6.3.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	50
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	83
6.5.		3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	75

Znajomość środków językowych

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne		Poziom wykonania zadania (%)
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	<p>I. Znajomość środków językowych.</p> <p><i>Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i></p>	<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>	75
7.2.			17
7.3.			17
7.4.			42
8.1.			58
8.2.			83
8.3.			58
8.4.			58
9.1.			58
9.2.			33
9.3.			25
9.4.			50

Wypowiedź pisemna

Zadanie	Wymagania egzaminacyjne		Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe		
10.	<p>I. Znajomość środków językowych</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>IV. Reagowanie na wypowiedzi</p> <p>tj. Wypowiedź pisemna</p>	5.1) R Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	treść	75
		5.2) R Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.		
		5.1) Zdający opisuje ludzi [...].	spójność	83
		5.2) Zdający opisuje wydarzenia życia codziennego i komentuje je.		
		5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia.		
5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.	zakres środków językowych	42		
5.11) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.				
		1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	poprawność środków językowych	47

Komentarz – na podstawie wyników wszystkich zdających w kraju

Poziom podstawowy

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie podstawowym, za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym uzyskali średnio 81% punktów. Wyniki w poszczególnych obszarach były wyrównane. Zdający osiągnęli najwyższe wyniki w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz znajomość środków językowych (średni wynik w obu obszarach – 81%). Dobrze poradzi sobie także z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych oraz z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik w obu obszarach – 80%). Warto zwrócić uwagę na to, że tegoroczni maturzyści osiągnęli wysokie wyniki we wszystkich obszarach umiejętności, jakie sprawdzane są w arkuszu egzaminacyjnym.

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu zdający nie mieli większych trudności z rozwiązaniem zadań, które sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 82%). Jedynie zadanie 1.1. rozwiązało mniej niż 70% zdających.

1.1.	Vaclav ha conosciuto Nicol prima di iniziare il suo viaggio in kayak per il mondo.	V	F
-------------	--	----------	----------

Fragment transkrypcji:

Giornalista: Siamo con Vaclav, un ragazzo che viaggia per il mondo con il kayak. Vaclav, da dove sei partito?

Vaclav: Sono di Praga, quindi sono partito da lì. Navigando sul fiume sono arrivato fino al Mar Nero. Poi sono andato lungo la costa europea fino alla Croazia. Là l'estate scorsa ho incontrato Nicol, una ragazza che come me viene dalla Repubblica Ceca. Ha deciso di girare l'Europa con il kayak insieme a me. Adesso viaggiamo lungo la costa italiana.

Zadanie rozwiązało poprawnie 68% zdających, którzy zrozumieli, że bohater tekstu, Vaclav, wyruszył kajakiem z Pragi, dopłynął do Chorwacji i właśnie tam, a więc już w trakcie swojej podróży po świecie, spotkał Nicol. Jednak prawie jedna trzecia maturzystów uznała, że informacja o tym, że Vaclav poznał Nicol zanim udał się w podróż dookoła świata kajakiem jest prawdziwa. Osoby, które błędnie zaznaczyły odpowiedź VERO, być może nie zwróciły uwagi na wyrażenie *prima di iniziare il suo viaggio*, które w tej sytuacji jest kluczowe.

Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów nie miała natomiast problemów z zaznaczeniem prawidłowej odpowiedzi w zadaniu 1.5. (90% poprawnych odpowiedzi). Słusznie uznali zdanie *Vaclav ha intenzione di pubblicare le sue avventure*. za prawdziwe. Z nagrania dowiadujemy się, że Vaclav na swoim blogu dzieli się z czytelnikami wrażeniami z podróży kajakiem po świecie, a jednocześnie nawiązał kontakt z wydawnictwem, które wkrótce opublikuje jego pamiętnik.

Za zadania sprawdzające umiejętność ogólnego rozumienia tekstu słuchanego zdający uzyskali średnio 78% punktów.

Zadanie 2. sprawdzało umiejętność określania głównej myśli tekstu oraz określania intencji nadawcy/autora tekstu.

Wysoki wynik abiturienti uzyskali w zadaniu 2.1. (średni wynik – 85%). Zdający z łatwością powiązali wyrazy użyte w nagraniu z główną myślą słuchanego tekstu i wskazali poprawną odpowiedź **D**. W tekście nagrania narrator informuje, że popularny piosenkarz chciałby zaśpiewać podczas najbliższego koncertu z cudownym pięcioletkiem, którego występ opublikowano w Internecie. Narrator zwraca się do słuchaczy z apelem o pomoc w odnalezieniu chłopca. W określeniu prawidłowej odpowiedzi pomocne były wyrażenia: *Voi che ascoltate in questo momento, diffondete il suo appello; Se lo conoscete personalmente, contattate subito la nostra radio; Cari ascoltatori, aiutateci a cercare Giuseppe.*

Więcej trudności sprawiło tegorocznym maturzystom zadanie 2.3. Poprawną odpowiedź **E**. *La persona invita a vedere un film* wskazało 79% zdających. W nagraniu narrator zachęca do obejrzenia filmu, w którym reżyser przedstawia osobę lutnika, od ponad 50 lat zajmującego się wytwarzaniem skrzypiec. Aby stwierdzić, że wypowiedź jest zaproszeniem do obejrzenia filmu dokumentalnego, wystarczyło zrozumieć wyrażenia: *Stasera vi presenteremo la figura di un uomo eccezionale; Vi proponiamo di seguire la storia di Giorgio Giliotti; Guardate questa storia insolita stasera alle 20 su Canale 5.* Jednakże dla części zdających atrakcyjny okazał się dystraktor A. (*La persona descrive come si suonavano alcuni strumenti nei secoli passati.*) Krótka charakterystyka pracy, jaką wykonuje bohater filmu, mogła zasugerować im, że główną myślą wypowiedzi jest opis grania na instrumentach w przeszłości. Jednak w tekście była mowa o wytwarzaniu skrzypiec, a nie o graniu na nich.

W zadaniach wymagających określenia kontekstu wypowiedzi zdający osiągnęli zróżnicowane wyniki: od 71% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 3.3. do 79% w zadaniu 3.4.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 3.3., które wymagało wskazania miejsca, w którym odbywa się rozmowa.

3.3. L'uomo si trova

- A. alla posta.
- B. in albergo.
- C. alla stazione.

Transkrypcja:

Uomo: Buongiorno, parlo con la reception?

Donna: Sì, come posso aiutarLa?

Uomo: Sono Mario Brunni della camera 18. L'ho lasciata stamattina. Adesso mi sono accorto che la chiave è nella mia tasca.

Donna: La riporti il più presto possibile, per favore.

Uomo: Ma sono già sul binario, tra poco prendo il mio treno. Come faccio? La lascio nell'ufficio oggetti smarriti? O alle casse?

Donna: No, piuttosto la spedisca via posta, con una lettera raccomandata, quando arriva a destinazione.

Uomo: Va bene, faccio così. Mi dispiace per il disturbo.

Donna: Non si preoccupi. Buona giornata.

Zadanie to rozwiązało 71% zdających. Aby wskazać poprawną odpowiedź **C.**, należało zrozumieć kontekst sytuacyjny dialogu. Rozmowa odbywa się przez telefon. Mężczyzna

właśnie zorientował się, że po wymeldowaniu się z hotelu zabrał ze sobą klucz od pokoju. Następny fragment rozmowy: *Ma sono già sul binario, tra poco prendo il mio treno. La lascio nell'ufficio oggetti smarriti? O alle casse?* wskazywał na dworzec jako na miejsce, w którym znajduje się dzwoniący mężczyzna. Ci ze zdających, którzy wybrali odpowiedź A., prawdopodobnie skoncentrowali się na słowach recepcjonistki, która sugeruje, żeby mężczyzna odesłał klucz listem poleconym. Jednak nie zwrócili uwagi na ciąg dalszy tej wypowiedzi, która wykluczała jego obecność na poczcie w danym momencie (*quando arriva a destinazione*). Natomiast odpowiedź B. prawdopodobnie wskazali ci ze zdających, którzy zasugerowali się tym, że rozmowa z recepcjonistką dotyczyła klucza hotelowego, i nie zwrócili uwagi, że zadanie wymaga wskazania miejsca, w którym mężczyzna obecnie przebywa.

Tegoroczni maturzyści wykazali się dobrym opanowaniem umiejętności rozumienia tekstów pisanych. Średni wynik w tej części arkusza wyniósł 80%. Zdający bardzo dobrze radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 81%), niższe wyniki osiągnęli w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 76%).

Maturzyści dobrze poradzili sobie z umiejętnością określania głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 82% (od 76% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.4. do 88% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.2.). Wysoki wynik zdający osiągnęli również w zadaniu 5.2. sprawdzającym umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (92% poprawnych odpowiedzi).

Najwięcej problemów przysporzyło natomiast zdającym zadanie 5.1., sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (71% poprawnych odpowiedzi).

FUOCHI SUL MARE

Si dice da secoli che su certi mari ogni tanto appaiono, specialmente di notte, dei fuochi che sembrano uscire dalla profondità degli oceani. Nessuno sa che cosa sono; ma ci sono molte spiegazioni più o meno strane, più o meno vere, più o meno paurose. Secondo alcuni, i fuochi si formano per una combinazione di gas. Secondo altri, li accendono i mostri marini. Secondo altri ancora, provengono da vulcani sottomarini. Ma tanti credono che siano dei segnali misteriosi che i marinai morti mandano per attirare le navi e metterle in pericolo. Credete alla versione che vi piace; a me poco importa, tanto so che non credereste a ciò che io voglio dire in proposito.

5.1. Questo testo è un frammento di

- A. un manuale di geografia.
- B. un racconto fantastico.
- C. un articolo scientifico.

W zaprezentowanym powyżej tekście narrator pisze o tajemniczych ogniach pojawiających się czasami, zwłaszcza nocą, na morskich wodach. Nikt nie potrafi wyjaśnić tego zjawiska, niektórzy tłumaczą je obecnością podwodnych wulkanów lub tworzeniem się gazów, inni przypisują takie ognie morskim potworom lub marynarzom, którzy utonęli i teraz ściągają statki w głębinę. Na to, że cytowany tekst jest opowieścią fantastyczną, wskazywały takie wyrażenia, jak *nessuno sa che cosa sono; spiegazioni più o meno strane, [...] più o meno paurose; i mostri marini; dei segnali misteriosi; i marinai morti* oraz słowa narratora *Credete alla versione che vi piace; a me poco importa*. Zdający, którzy zaznaczyli błędne odpowiedzi A. lub C.,

prawdopodobnie rozwiązali to zadanie w oparciu o pojedyncze słowa, bez zrozumienia tekstu jako całości: wyrazy *mari*, *oceani*, *vulcani* skojarzyły im ze słownictwem używanym w podręcznikach do geografii, a *spiegazioni* oraz *una combinazione di gas* zasugerowały im artykuł naukowy.

W zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji maturzyści osiągnęli wyniki od 56% do 92% poprawnych odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 6.2., w którym należało określić, jak wygląda śniadanie bohatera tekstu. 92% maturzystów skojarzyło zdanie *Tra poco sarà pronta la mia colazione: un espresso e basta, niente latte, niente biscotti.* z wyrażeniem *A colazione l'uomo prende solo una tazzina di caffè.* i poprawnie zaznaczyło odpowiedź **D**.

Najwięcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 6.3., w którym mieli określić, dlaczego kawa marki *Caffè* wywołuje u narratora zdziwienie.

Fragment tekstu:

Nel frattempo noto che il caffè *Caffè* è diverso da quello di marca a cui ero abituato, che aveva un colore uniforme. Il caffè *Caffè* presenta due colorazioni distinte: c'è una striscia marrone scura e una più chiara. Secondo me quello di colore più chiaro è caffè vero, mentre per quello di colore più scuro ho una mia idea: i produttori per risparmio usano non solo chicchi del caffè, ma anche altre parti della pianta, per esempio le foglie. Un'altra differenza è che quando il caffè *Caffè* sale nella macchinetta, non fa il fischio. Sale in assoluto silenzio. Questa cosa un po' mi deprime. Però il mattino alle sei ha una sua comodità, perché faccio il caffè senza svegliare nessuno. Il colore della bevanda nella tazzina lascia sempre molto a desiderare rispetto al caffè che usavo prima. Ma il caffè *Caffè*, quando lo bevi, giuro, sa di caffè. È un mistero. Se avvicini il naso alla tazza, senti l'odore disgustoso di vestiti sporchi. Eppure il sapore è indubbiamente quello di caffè.

6.3. L'uomo è sorpreso perché scopre che il caffè *Caffè*

- A. fa un rumore strano quando sale nella caffettiera.
- B. ha un gusto del tutto normale.
- C. ha un odore molto piacevole.
- D. è di un colore invitante.

Prawidłową odpowiedź **B**. wskazało 56% zdających. W przytoczonym fragmencie narrator opisuje swoje doświadczenia związane z zakupem nowej marki kawy, porównując ją z kawą, którą pił dotychczas. Szczegółowo opisuje kolor nowej kawy, wysnuwając przypuszczenia co do sposobu, w jaki producent oszczędza na ziarnie. Pisze o brzydkim zapachu, jaki ma jego nowa kawa, i o tym, że w trakcie jej przygotowywania kafetierka nie wydaje żadnego dźwięku. Z całej tej opowieści czytelnikowi wyłania się dość negatywny obraz nowo zakupionego produktu. Jednak narrator kończy swoją wypowiedź spostrzeżeniem, że mimo tych negatywnych aspektów, jego nowa kawa smakuje jak prawdziwa kawa, i właśnie to go zaskoczyło. Ponad połowa zdających udzieliła poprawnej odpowiedzi **B**. w oparciu o następujący fragment tekstu: *Ma il caffè Caffè, quando lo bevi, giuro, sa di caffè. È un mistero. [...] il sapore è indubbiamente quello di caffè.* Wielu maturzystów nie poradziło sobie jednak z tym zadaniem. Prawdopodobnie oparli oni swoją odpowiedź na pojedynczych słowach wyrwanych z kontekstu (*sale nella macchinetta*, *odore* czy wielokrotnie powtórzone *colore*), które pojawiły się zarówno w tekście, jak i w zadaniu. Dodatkową trudność

we wskazaniu właściwej odpowiedzi mogła też stanowić nieznamość słownictwa związanego ze zmysłami (*sentire l'odore, [la bevanda] sa di caffè, il sapore, avvicinare il naso, il gusto*).

Tegoroczni maturzyści osiągnęli wysokie wyniki w zadaniu 7., sprawdzającym umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 79%). Nie sprawiło im większych problemów uzupełnienie brakującymi zdaniami luk w tekście opisującym uroczystości związane ze słynnym wyścigiem osłów odbywającym się w miejscowości Alba.

Znamość środków językowych sprawdzana była w zadaniach 8. i 9. Tegoroczni maturzyści dobrze poradzi sobie z zadaniem 8. (79% punktów), w którym należało uzupełnić luki w krótkim tekście informacyjnym, dla każdej luki wybierając jeden spośród trzech podanych wyrazów. Nieco łatwiejsze było zadanie 9. (średni wynik – 82%), w którym zdający musieli wybrać wyraz, który poprawnie uzupełniał dwa różne zdania.

W tej części arkusza zdający lepiej radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość struktur gramatycznych (średni wynik – 83%), niż z tymi, które sprawdzały znajomość słownictwa (średni wynik – 79%). Najłatwiejsze okazało się jednak zadanie 9.2. sprawdzające właśnie znajomość słownictwa. 89% zdających poprawnie wybrało przymiotnik uzupełniający lukę w obu zdaniach. Wykazali się oni znajomością przymiotnika *rotondo*, który służył do opisanie zarówno stolika, jak i kształtu twarzy chłopca, i poprawnie utworzyli wyrażenie *questo tavolino rotondo* oraz porównanie *rotondo come la luna*. Większym wyzwaniem dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie 8.1. Autor tekstu informuje, że najbrudniejszym przedmiotem w domu jest najprawdopodobniej klawiatura komputera, następnie pyta czytelnika, czy ta wiadomość wywołała uśmiech na jego twarzy. W poprawnym rozwiązaniu tego zadania decydującą rolę odgrywał kontekst, a więc odniesienie właśnie do zdania *Avete fatto un sorriso?*, poprzedzającego zdanie z luką. 75% maturzystów zaznaczyło poprawną odpowiedź **C. ridere**, ponieważ dystryktory *piangere* i *contare*, mimo że mogłyby funkcjonować w zdaniu pod względem gramatycznym, nie pasowały do sytuacji, którą opisywał tekst.

Zadania sprawdzające znajomość struktur gramatycznych okazały się dla tegorocznych maturzystów łatwe. Dobrze poradzi sobie zarówno z wyborem właściwego przyimka (zadanie 8.5. – 87% poprawnych odpowiedzi oraz zadanie 9.3. – 88% poprawnych odpowiedzi), jak również z wyborem odpowiedniego rodzajnika (zadanie 8.2. – 81% poprawnych odpowiedzi). Więcej problemów sprawiło zdającym wybranie odpowiedniej formy czasownika *dovere* w zadaniu 8.4.

Fragment tekstu:

Quante volte pulire la tastiera, quindi? Se avete un PC personale, almeno una volta a settimana. Nei luoghi a rischio, come gli uffici o le scuole, si **8.4.** _____ fare la pulizia ogni giorno. Quindi datevi subito da fare!

8.4.

- A. doveva
- B. è dovuto
- C. dovrebbe

Ci maturzyści, którzy zaznaczyli poprawną odpowiedź **C.**, wykazali się znajomością zasad użycia trybu warunkowego *condizionale semplice*. Należy pamiętać, że w przypadku czasownika *dovere* (*musieć*) prawidłowym tłumaczeniem konstrukcji *si dovrebbe* jest: *powinno się, należy*.

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający osiągnęli wysoki wynik (średnio 80% punktów).

Tegoroczni maturzyści w kryterium zgodności z poleceniem uzyskali średnio 79% punktów. Zdający w komunikatywny sposób przedstawili tematykę blogu. Najczęściej pisali o blogu dotyczącym podróży, kuchni, mody czy sportu. Nie mieli problemu z wyjaśnieniem, skąd wiedzą o jego istnieniu. Wskazywali bliskie osoby (siostrę, kolegę ze szkoły, przyjaciela) jako źródło informacji. W przeważającej większości ich wypowiedzi były mało oryginalne, jednak spełniały wymagania wskazane w poleceniu. Maturzyści dobrze poradzi sobie także z napisaniem, z jakiej porady autora bloga zdarzyło im się skorzystać oraz jakie efekty to przyniosło. Często pisali o tym, że udało im się ugotować jakąś potrawę, lub że idąc za przykładem blogera postanowili odbyć interesującą podróż. W końcowej części pracy zdający przedstawiali swoje propozycje, w jaki sposób autor bloga mógłby zwiększyć liczbę odbiorców. Także ta część polecenia nie przyniosła oryginalnych rozwiązań. Największą popularnością cieszyły się takie porady, jak *Gli consiglio di presentare le sue storie sui social media*. oraz *L'autore di questo blog dovrebbe mettere più video / più fotografie*.

Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów pisała spójne i logiczne teksty. W tym kryterium zdający uzyskali średnio 87% punktów. Równie dobre wyniki zdający osiągnęli za jakość języka. Średni wynik za zakres środków językowych wyniósł 82%. Mimo że w licznych pracach maturzyści stosowali środki językowe o wysokim stopniu pospolitości, występowały także takie prace, których autorzy posługiwali się precyzyjnymi sformułowaniami (np.: *un negozio in cui si possono comprare prodotti italiani; il blog è scritto da una ragazza* czy też: *vorrei viaggiare come loro per poter esplorare il mondo*).

Wysoki średni wynik tegoroczni maturzyści uzyskali w kryterium poprawności językowej (74% punktów). Wśród najczęściej powtarzających się błędów należy wspomnieć o problemach zdających związanych z poprawnym użyciem rodzajnika *la* przy rzeczownikach rodzaju żeńskiego kończących się na *-zione* (*la soluzione, la partecipazione* itp.), jak również o zaimku wskazującym *questo*, którego użycie eliminuje rodzajnik: zbyt często w pracach zdających pojawiało się niepoprawne wyrażenie: *il questo blog*.

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 72% punktów. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 80%). Nieznacznie niższy wynik uzyskali w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu (średni wynik – 79%). Stosunkowo dobrze zdający poradzili sobie z tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 71%). Najniższe wyniki osiągnęli w części sprawdzającej znajomość środków językowych (średni wynik – 58%).

W obszarze rozumienia ze słuchu najmniej trudności sprawiły zdającym zadania sprawdzające globalne zrozumienie tekstu (średni wynik – 80%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był jednak zróżnicowany i wahał się od 67% do 89%.

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 1.1., sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. 89% zdających prawidłowo wskazało odpowiedź **A.**, trafnie uznając, że wypowiedź narratora jest recenzją filmu kryminalnego. Zdający bardzo dobrze poradzili sobie również z zadaniem 1.2., sprawdzającym określanie intencji nadawcy/autora tekstu (88% poprawnych odpowiedzi). Tegoroczni maturzyści nie mieli problemów ze zrozumieniem, że osoba, z którą w nagraniu przeprowadzono wywiad, reklamuje nowy rodzaj czekolady.

Trudniejsze okazało się natomiast zadanie 3.1., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli części tekstu. Zadanie 3. opierało się na wywiadzie z Walterem, młodym autorem powieści, który tworzy swoje książki w oryginalny sposób, siedząc na ulicy na chodniku.

3.1. Rispondendo alla prima domanda, Walter parla

- A. di un incontro con un ragazzo insolito.
- B. di un'idea per promuoversi come scrittore.
- C. del suo ultimo romanzo pubblicato in ottobre.
- D. di come ha scoperto la sua passione per i libri.

Fragment transkrypcji:

Giornalista: Abbiamo conosciuto lo scrittore Walter Lazzarin al salone del libro di Torino. Lo abbiamo notato seduto a terra che batteva a macchina. Walter, spiega agli ascoltatori cosa facevi.

Walter: Un giorno ho pensato di scrivere un nuovo romanzo. Il protagonista doveva essere un ragazzo che girava di città in città, si metteva sul marciapiede e scriveva proprio per strada per far conoscere alla gente il suo ultimo libro. Allora mi sono chiesto: forse potrei farlo io? Incontrerei centinaia di futuri lettori ogni ora! Così da ottobre giro l'Italia con una macchina da scrivere e scrivo ovunque mi trovi. Il progetto si chiama "Scrittore per strada" ed è nato con un romanzo di cui poi non è venuto fuori nulla.

67% maturzystów zrozumiało, że taki sposób pisania daje Walterowi możliwość bezpośredniego poznawania potencjalnych czytelników i jednocześnie promowania swoich książek. Na poprawną odpowiedź **B.** naprowadzał zdających fragment, w którym Walter opowiada, w jaki sposób wpadł ma ten pomysł. Otóż zamierzał napisać nową powieść, której

bohaterem miał być chłopak, który *si metteva sul marciapiede e scriveva proprio per strada per far conoscere alla gente il suo ultimo libro*. Z nowej powieści nic nie wyszło, ale Walter zaczął wzorować się na swoim niedoszłym bohaterze. W tym zadaniu 33% maturzystów udzieliło błędnej odpowiedzi. Ci ze zdających, którzy wybrali odpowiedź A., prawdopodobnie zrozumieli tylko fragmenty poszczególnych zdań. W zadaniu mowa jest o niezwykle młodym chłopaku, jednak Walter go nie spotkał – chłopak miał być jedynie postacią z jego powieści. Zdający, którzy wybrali opcję C., być może skoncentrowali się na pierwszym zdaniu wypowiedzianym przez Waltera: *Un giorno ho pensato di scrivere un nuovo romanzo*. Odpowiedź D. zaznaczyli prawdopodobnie ci z maturzystów, którzy zrozumieli pierwszą część wywiadu w ogólnym zarysie – wszak Walter opowiada o swoim zajęciu, które jest jednocześnie jego pasją i sposobem na życie, jednak nie dowiadujemy się, w jaki sposób tę pasję odkrył.

Za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji zdający osiągnęli średni wynik 78%.

Łatwe dla zdających okazało się zadanie 2., w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi osób wspominających swój pierwszy samodzielny wyjazd na wakacje. Średni wynik w tym zadaniu wyniósł 85% (od 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.2. do 87% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.3.).

Znacznie trudniejsze było zadanie 3.2., w którym należało określić, jakie zdanie na temat swojej profesji ma osoba, z którą jest przeprowadzany wywiad.

3.2. Walter dice che il lavoro dello scrittore è

- A. poco apprezzato dalle altre persone.
- B. meno stancante di altri mestieri artistici.
- C. soddisfacente dal punto di vista economico.
- D. troppo difficile per essere svolto da chiunque.

Fragment transkrypcji:

Giornalista: Cosa vuol dire fare lo scrittore?

Walter: Emilio Salgari, il mio scrittore preferito, diceva che scriveva anche quando si sentiva stanco, perché non sarebbe stato conveniente smettere. Sono d'accordo con lui: scrivere richiede energia, ma significa uno stipendio. Io dei miei guadagni non mi lamento, vivo bene. E poi quando dico ad altri cosa faccio, mi fanno i complimenti. Sono piccole soddisfazioni. In realtà scrivere è un'arte che chiunque può sviluppare con un po' di volontà, ma non tutti hanno il coraggio di provarci.

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 62% maturzystów. Wskazanie poprawnej odpowiedzi C. wymagało od zdających zrozumienia fragmentu tekstu, w którym Walter wyjaśnia, że nie narzeka na swoje zarobki: dla niego pisanie oznacza jednocześnie pensję, dzięki której może godnie żyć. Jednak dla zdających atrakcyjne okazały się również pozostałe odpowiedzi. Prawdopodobnie nie zwrócili oni uwagi na to, że informacje zawarte w zadaniu nie są równoznaczne z tymi przedstawionymi w nagraniu. I tak, w odpowiedzi A. mowa jest o tym, że zawód pisarza jest niedoceniany, gdy tymczasem Walter wyjaśnia, że odczuwa satysfakcję, kiedy ludzie gratulują mu bycia pisarzem. Wspomina też, że jego praca wymaga nakładu sił, a więc tym samym nie jest mniej męcząca niż inne wolne zawody (odpowiedź B.). Walter

uważa jednocześnie, że przy odrobinie chęci każdy mógłby pisać, choć nie wszyscy mają odwagę, by spróbować, co przeczy informacji zawartej w odpowiedzi D.

Część arkusza sprawdzająca rozumienie tekstów pisanych nie sprawiła tegorocznym maturzystom większych problemów. Osiągnęli oni wysokie wyniki zarówno w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.4. oraz 6.1., 6.2. i 6.4. – średni wynik 83%), jak i w zadaniach sprawdzających umiejętność ogólnego rozumienia tekstu (zadania 6.3. i 6.5. – średni wynik 78%).

Wśród zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności bardzo łatwe okazało się zadanie 4.4., a trudne – 4.1. Przyjrzyjmy się obu tym zadaniom.

Tekst zadania 4. został podzielony na trzy części i dotyczył kwestii doboru odpowiedniego stroju do wizyty w muzeum, nie tylko ze względu na wygodę zwiedzającego, ale również pod kątem zrobienia sobie atrakcyjnych zdjęć do pokazania w mediach społecznościowych.

Fragment zadania:

4.1.	Andare a vedere mostre diventa sempre più popolare.	A
4.4.	Si dedica molto tempo alla scelta dell'abbigliamento per il museo.	B

COME MI VESTO AL MUSEO?

- A.** Come vestirsi per andare al museo? A volte non c'è scelta: dieci anni fa a Bologna apriva una mostra con un'installazione di Adam Chodźko, cioè una sala piena di scarpe tra le quali dovevi scegliere il paio da indossare per proseguire. A volte è questione di comodità: come si farebbe a salire su una delle giostre-installazioni di Carsten Höller con minigonna e tacchi? A volte, infine, quasi nessuno resiste alla tentazione di scattare un selfie davanti a un quadro famoso, e perciò è meglio uscire con un abbigliamento che su Instagram inviti ai "like". Anche per quello la moda di visitare musei cresce di anno in anno: sono posti originali in cui fotografarsi. Insomma, la domanda "Che mi metto per il museo?" non è semplice.
- B.** È interessante lo studio realizzato dalla storica della moda Emily Spivack. La donna per un anno ha chiesto ai visitatori dei musei di descrivere i vestiti indossati in occasione delle visite. Il suo lavoro mostra che gli appassionati dell'arte trattano la questione con la massima serietà. Si è rivelato che i visitatori di solito impiegano parecchio, anche più di un'ora, per completare un insieme adeguato. C'è anche una spiegazione di questo fatto: oggi i musei sono diventati spazi di sperimentazione culturale dove il visitatore prende parte all'opera d'arte e quello che indossa spesso diventa un tutt'uno con la mostra.
- C.** Certo, anche per gli artisti del passato, come Dalí e Warhol, quello che portavano ai vernissage faceva parte dello spettacolo. Ma la somiglianza tra l'abbigliamento dei visitatori e le opere è una cosa nuova e dice tanto sulla nostra cultura. Non vogliamo ammirare passivamente le opere d'arte, ma cerchiamo di essere sempre al centro dell'attenzione. A tal punto che se alla mostra viene vietato di fotografarsi con le opere, la gente spesso rinuncia alla visita e sceglie un posto che lo permette.

Najłatwiejsze dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie 4.4., w którym 85% maturzystów udzieliło prawidłowej odpowiedzi. We fragmencie **B.** dowiadujemy się, że miłośnicy sztuki traktują z całkowitą powagą sprawę wyboru ubrania, w jakim udadzą się na zwiedzanie wystawy, poświęcając tej kwestii sporo czasu.

Zadanie 4.1., w którym należało odnaleźć fragment tekstu mówiący o tym, że zwiedzanie muzeów staje się coraz popularniejszym sposobem na spędzanie czasu, okazało się najtrudniejsze. Fragment **A.** poprawnie wskazało 74% zdających. Pod koniec tej części tekstu autor wyjaśnia, że z roku na rok chodzenie na wystawy staje się coraz bardziej modne. Ci ze zdających, którzy udzielili niepoprawnych odpowiedzi, być może skupili się wyłącznie na pojedynczych wyrazach wyrwanych z kontekstu. Fragment **B.** okazał się atrakcyjny dla tych zdających, którzy zasugerowali się czasownikiem *diventare*, występującym zarówno w zadaniu 4.1., jak i w zdaniu *Oggi i musei sono diventati spazi di sperimentazione culturale*. Natomiast fragment **C.** wybrali ci ze zdających, którzy wyrażenie *andare a vedere mostre* skojarzyli z wyrazami wiążącymi się ze sztuką, takimi jak *i vernissage, gli artisti, le opere d'arte* nazwiska *Dalí* i *Warhol* oraz powtórzone w tekście *la mostra*.

Zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji w obu tekstach zadania 6. nie sprawiły tegorocznym maturzystom większych problemów. Nie mieli oni trudności ani ze zrozumieniem tekstu 1., w którym autorzy przekazywali swoje obserwacje związane z pracą dostawców i kurierów, ani ze zrozumieniem tekstu 2., który był fragmentem literackim opisującym początki pracy bohatera w fabryce.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność określania kontekstu wypowiedzi (zadanie 6.3. – 74% poprawnych odpowiedzi). Większość tegorocznych maturzystów nie miała problemów ze stwierdzeniem, do kogo zwracają się autorzy pierwszego tekstu w zadaniu 6., i wskazali odpowiedź **C.** (*Gli autori del testo si rivolgono ai datori di lavoro che assumono persone giovani.*) jako prawidłową. Jeszcze lepiej zdający poradzili sobie z zadaniem 6.5., sprawdzającym określenie głównej myśli fragmentu tekstu (82% poprawnych odpowiedzi). Zdający zrozumieli, że w ostatnim akapicie tekstu 2. narrator mówi o swoim przełożonym i o poradzie w sprawie podejścia do obowiązków służbowych, jaką od niego uzyskał (odpowiedź **A.** *Nel terzo paragrafo, il narratore parla di un consiglio del suo capo.*).

Wysokie wyniki zdający uzyskali również za zadanie 5., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 78%). Poziom wykonania poszczególnych zadań był zróżnicowany, i wyniósł od 69% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.2. do 84% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.4. Tekst opowiadał o tresowanych szczurach, wykorzystywanych w Kambodży do wykrywania nierozbrojonych min pozostawionych po niedawnej wojnie domowej. Przyjrzyjmy się najtrudniejszemu i najłatwiejszemu zadaniu, które sprawdzały tę właśnie umiejętność.

Fragment tekstu:

[...] Le mine sono dappertutto. Dopo la guerra civile ne sono rimaste quattro milioni sparse in tutto il Paese. Per molto tempo il governo non sapeva come risolvere il problema. Ma ci sono riusciti 18 topi sudafricani. **5.2. D** Qui invece sono dei veri supereroi e comunemente vengono chiamati in inglese *HeroRats*. [...]

I topi in Cambogia lavorano dall'inizio dell'anno 2016. I risultati sono ottimi: si contano ormai migliaia di mine eliminate. Il fotografo francese Simon Guillemain ha documentato con ritratti questi piccoli amici dell'uomo. **5.4. A** Dal 7 luglio le esporrà a Lodi, nel corso del festival della fotografia. Insomma: dalla spazzatura e dalle fogne, i roditori tanto odiati sono approdati in Cambogia come veri eroi e adesso sono celebrati come protagonisti di una mostra importante.

- A.** Ci ha dedicato quasi un anno seguendo gli animali nel loro lavoro e scattando immagini.
- B.** Perciò hanno affidato i topi a una persona che sapeva prepararli a quella missione complicata.
- C.** Eppure se solo ci si sposta dalla zona dei sentieri ripuliti, si rischia di saltare in aria.
- D.** Sì, si tratta proprio di loro, gli animali tanto odiati e perseguitati in tutte le città occidentali.
- E.** Una simile operazione richiederebbe almeno 5 giorni di lavoro a una squadra di uomini armati di strumenti professionali.

Zadanie wymagało zrozumienia całości tekstu i umiejętności dostrzeżenia związków logicznych między wstawianym zdaniem a zdaniami przed luką i po niej. W tego typu zadaniach wskazówką pomocną do zaznaczenia prawidłowych odpowiedzi jest uzgodnienie podmiotu w następujących po sobie zdaniach. W początkowym fragmencie tekstu jest mowa o szczurach (*18 topi sudafricani*), które w Kambodży uważane są za prawdziwych bohaterów. Zdanie **D.**, prawidłowo uzupełniające lukę **5.1.**, rozwija informacje na temat tych gryzoni, podobnie zresztą jak zdanie występujące po luce. Aby uzyskać logiczny ciąg zdań i poprawnie wskazać odpowiedzi przydatna jest również umiejętność identyfikowania słów, do których odnoszą się poszczególne zaimki, np. aby prawidłowo uzupełnić lukę **5.4.** należało odnieść zaimek *le* w wyrażeniu *le esporrà a Lodi* do rzeczownika *immagini* z odpowiedzi **A.**

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych okazała się dla zdających umiarkowanie trudna (średni wynik – 58%).

W zadaniu 7. należało wybrać poprawne uzupełnienie luk w tekście. Średni wynik uzyskany w tym zadaniu wyniósł 62% punktów. Bardzo łatwy dla zdających okazał się wybór właściwego rzeczownika w wyrażeniu *risparmiare tempo* w zadaniu 7.1. W tym przykładzie poprawnej odpowiedzi udzieliło 88% maturzystów. Najtrudniejszy natomiast okazał się wybór czasownika w odpowiednim trybie (*possa*) w zadaniu 7.3. (45% poprawnych odpowiedzi). Ponad połowa tegorocznych maturzystów nie opanowała zasad użycia trybu *congiuntivo* po spójniku *nonostante*.

Maturzyści poradzili sobie najlepiej z zadaniem 8., w którym zdający mieli przekształcić wyrazy podane w nawiasie tak, aby powstał spójny i logiczny tekst. Średni wynik uzyskany w tym zadaniu wyniósł 63% punktów, a wyniki za poszczególne zadania wahały się od 52 % (zadanie 8.4.) do 71% poprawnych odpowiedzi (zadanie 8.2.). Ponad 70% tegorocznych maturzystów wykazało się umiejętnością utworzenia czasownika od podanej formy przymiotnika (*migliore* –

migliorare). Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.4., w którym od podanego czasownika *passeggiare* należało utworzyć formę rzeczownika w liczbie mnogiej *passeggiate*. Prawidłowo uzupełniła to zdanie zaledwie połowa zdających. Wśród najczęściej popełnianych błędów pojawiły się błędy ortograficzne (brak podwójnego s lub podwójnego g). Część zdających błędnie stosowała końcówkę *-i*, najprawdopodobniej na skutek niepoprawnego uzgodnienia formy przymiotnika *brevi* poprzedzającego lukę z tworzonym rzeczownikiem.

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało uzupełnić zdania z luką tak, aby zachować sens zdania wyjściowego (średni wynik – 47%). Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 43% do 51%. Najlepiej zdający poradzi sobie z zadaniem 9.1., sprawdzającym umiejętność przekształcania mowy niezależnej na mowę zależną. Większość maturzystów poprawnie utworzyła zdanie *L'insegnante dice agli allievi di aprire i loro libri*, pamiętając jednocześnie o przekształceniu zaimka dzierżawczego *vostri* na wymaganą formę *loro*.

Najtrudniejsze okazało się natomiast zadanie 9.2., w którym należało przekształcić wyrażenie użyte w zdaniu wyjściowym (*tutte le cose della lista*) stosując formę *tutto quello che*. Ci z maturzystów, którzy nie poradzi sobie z tym przykładem, wpisywali w lukę niepoprawne wyrażenie *tutto questo che*, które jest kalką z języka polskiego (*questo = to*).

W tej części arkusza wielu maturzystów nie poradziło sobie również z poprawnym użyciem trybu *congiuntivo imperfetto* po wyrażeniu *come se* w zdaniu 9.3. (wymagane przekształcenie to *come se fosse offesa*) – średni wynik wyniósł 46%. Analiza rozwiązań zadań sprawdzających znajomość środków językowych pokazuje, że wielu tegorocznych maturzystów nie opanowało w wystarczającym stopniu struktur gramatyczno-leksykalnych z zakresu poziomu rozszerzonego.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 71%. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki przedstawiającej zalety i wady turystyki rowerowej lub napisanie listu do dyrektora szkoły w sprawie zorganizowania spotkania z popularnym ekologiem. Najwyższy średni wynik osiągnęli w kryterium spójności i logiki – 82%. Dość wysoki był również wynik w kryterium zgodności z poleceniem – 78%. Wśród tegorocznych zdających większą popularnością cieszyła się rozprawka. Jednakże temat turystyki rowerowej, choć pozornie prosty, niektórym zdającym sprawił trudności w doborze właściwych argumentów. Niektórzy zdający pisali o plusach i minusach jeżdżenia na rowerze, bez uwzględnienia elementu zwiedzania danego regionu. Część maturzystów, zamiast skupić się na zaletach i wadach rowerowego zwiedzania danego regionu, porównywała różne środki lokomocji, najczęściej rower i samochód.

Sporą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom spełnienie wymagań dla pozostałych dwóch kryteriów podlegających ocenie w wypowiedzi pisemnej. Średni wynik uzyskany przez zdających w kryterium poprawności językowej to 62%, a w kryterium zakresu środków językowych – 60%. To pokazuje, że maturzyści stosowali głównie słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne o wysokim stopniu pospolitości, a jakość języka zaprezentowana przez wielu tegorocznych maturzystów nie spełniała wymagań określonych dla poziomu rozszerzonego. Ograniczona znajomość leksyki i zaawansowanych struktur gramatycznych sprawiły, że zdający mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażaniem myśli, a ich wypowiedzi były pozbawione naturalności.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Analiza wyborów odpowiedzi w zadaniach zamkniętych pokazuje, że część zdających nie zwraca uwagi na trzon zadania, koncentrując swoją uwagę głównie na poszczególnych opcjach odpowiedzi. Tego typu błąd zdający popełniali w części sprawdzającej rozumienie tekstu słuchanego (zadania 1.1. oraz 3.3.) w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym. Wskazane jest zatem zwrócenie uczniom uwagi na konieczność dokładnego zapoznania się z całym zadaniem, ponieważ często informacje zawarte w trzonie mają kluczowe znaczenie dla wskazania poprawnej odpowiedzi.
- ❖ Zdarza się, że zdający zaznaczają rozwiązania na podstawie pojedynczych wyrazów lub fragmentów zdań powtarzających się w tekście oraz w zadaniu, i nie zwracają uwagi na kontekst, w jakim te wyrazy występują. Analiza wyborów odpowiedzi w arkuszu na poziomie podstawowym pokazuje, że takie podejście dotyczy zarówno zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu (zadanie 3.3.) jak i rozumienie tekstu pisanego (zadanie 5.1.), a nawet zadań sprawdzających znajomość środków językowych (zadanie 8.1.). W każdym z tych przypadków wskazanie prawidłowej odpowiedzi wymagało od zdających zrozumienia kontekstu, w jakim padają te słowa w danym fragmencie. W procesie nauczania należy uwrażliwiać uczniów na konieczność świadomego wybierania odpowiedzi. Rozwiązanie zadania musi w pełni wynikać z tekstu, a zdający po wybraniu poprawnej odpowiedzi powinien upewnić się, że żaden jej element nie jest sprzeczny z tekstem.
- ❖ Najwięcej kłopotów przysporzyły tegorocznym maturzystom zadania sprawdzające znajomość środków językowych na poziomie rozszerzonym, a wśród nich te, w których wymagana była znajomość form trybu *congiuntivo*. Należy mieć świadomość, że ograniczona znajomość leksyki i zaawansowanych struktur gramatycznych wpływa zwykle nie tylko na wynik osiągany w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale przysparza też trudności z precyzyjnym wyrażaniem myśli, co wpływa na obniżenie wyniku w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Zdarza się, że maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je bardzo pobieżnie. Dobrze byłoby uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone dokładną analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, doбором odpowiednich argumentów. Pisząc wypracowanie zdający powinien skoncentrować się na wymaganych elementach tematu, tak aby w pracy nie znalazły się fragmenty odbiegające od tematu lub nie na temat. Należy pamiętać, że fragmenty wypracowania nie na temat nie są uwzględniane w liczbie słów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych, co może skutkować obniżeniem punktacji za wypowiedź pisemną.